

Orðaskifti:

Ísland er góð fyrimynd

Læs frásagn hjá Hermann Oskarsson um gongdina í fiskivinnuni, har hann endurtekur sínar undangongumenn um alt undirskotið í fiskivinnuni, men annars gleðist yvir at nú gongur figgarliga betur. Uttan at kenna Hermann sum persón og uttan at henda grein hevur nakð sum helst við Hermann at gera, so er hetta undarliga hugtakið um at fiskivinnan gevur so stórt hall júkað niður í fólk uppí saman seinastu 30 árin og lítið røkist fyri, at menn tora at nevna barnið við rætta navninum og leggja at merginum í sjálvum probleminum.

Fiskivinnan gevur ikki hall!
Tað verður javnan endurtikið av serfrøðingum og øðrum vælskúlaðum fólki, at tað er so keðiligt í Føroyum, tí fiskivinnan gevur so stórt hall. Tað er eisini so møðsamt at Landskassin (her meina tey ivaleyst við tey á landi) skal gjalda so stórt undirskot fyri fiskivinnuna ár um ár.

Eg havi ongastaðir í øllum heiminum sæð nakra høvudsinnu, sum í orðsins rætta týdningi er høvudsinnu, geva hall, av tí einfaldu orð, at hon hvørki teoretiskt ella praktiskt kann geva hall. Alt samfelagið livir og røðrist um høvudsinnuna, øll fáa vit flottar bilar og sólskinsferðir suðureftir frá høvudsinnuni, fyri ikki at tala um hús, mat, klæðir, skúlar,

sjúkrahús og mangt mangt annað, sum vit nú einaferð eru umgird av. Hetta kemur alt samalt frá høvudsinnuni. Um høvudsinnu ikki kláraði sínar beinleiðis útreiðslur, so var onki at gjalda við og so høvdu vit ongar pengar um hendi. Men nú hevur samfelagið og tann einstaki pengar, so høvudsinnu má geva yvirskot. Einfaldari kann hetta neyvan sigast. Eg skal spara tykkum fyri at fara í dybdina í veruleika, tað kann onkur av teimum "lærdu" gera.

Er tað bert fiskivinnan, sum gevur hall?

Taka vit t.d. nógva umrødda blokkstuðulin burtur, verður sagt at undirskotið hjá fiskivinnuni verður uppaftur stórri. Ein kann spyrja, hvussu hetta hongur saman, at fiskivinnan fær størri undirskot við at blokkstuðulin verður tiki burtur. Fiskimenn okkara fiska ikki blokkstuðul, teir fiska torsk, upsa og kongafisk. Teir selja heldur ikki blokkstuðul, nei, teir selja fisk og fiskurin ferð mín sann eisini luftvegis til útlendi. Hvussu menn hava hugsa sær at pakka blokkstuðulin niður í eina flugvarabingju og fáa hann til keypan má verða ein gáta fyri ikki at tosa um at fáa hann á húkin ella í trolid.

Hvussu kann danski blokkstuðulin so hava árin á úrslitið

í fiskiflotanum. Ella er tað bert fiskivinnan sum fær størri hall við at blokkstuðulin verður tiki burtur. Far ongin annar í samfelagnum stórri hall. Hvat við handilsmonnum, lærarum, advokatum, grannskoðarum, búskaparfrøðingum, lógtingsmonnum, politistum, prestum, læknum, sjúkrasysturum og annars øll sum fáa sína dagligu løn á landi - fáa tey ikki stórri hall við at blokkstuðulin verður tiki frá teimum?

Svarið er lógið, tí vanliga fatanin er, at bert fiskivinnan ella høvudsinnu verður rakt, meðan alt annað virksemi á landi siglir viðari við fullum seglum.

Lyklaorðið er raðfesting - prioritering -!

Hvar er sambandið ímillum nýtsumynstri á landi og gongdina í okkara høvudsinnu? Er svarið ikki einfalt tað at samfelagið hevur lagt so nógvar og tungar byrðar á høvudsinnuna, at hon ikki orkar at gjalda fyri húsarhaldið? Er tað nú ikki soleiðis at øll onnur fyrst skulu hava sítt á tað turra so sum: hús(sectin á hvat tey kostað), bilar, óbroyttar og vaksandi lönir hvønn mána, óbroytt tænastustøði v.m.? Løgtingið gerð figgjalógir við størum røkingum á hvørjum ári beinleiðis til fiskivinnuna, til at gjalda havnir, vegir, lógtingsmannalønir, almenna um-

siting og annars alt virksemi á landi og hetta uttan mun til hvussu støðan er hjá okkara útfinða og gamla fiskiflota. Og tá so onkur hissini króna finnur sær veg úr landskassanum aftur til fiskivinnuna verða hesar krónur, sum í síni tíð komu frá fiskivinnuni, navngivnar av nýggjum og eita nú "Studningur frá tí almenna". Ja, eg meini tað, "Kært barn har mange navne"

Ísland ein góð fyrimynd

Hermann Oskarsson nevni Ísland sum eina fyrimynd. Hetta er gott at hoyra, men so eigur ein eisini at greiða fólk frá muninum í millum búskapin í Íslandi og Føroyum. Tað verður úr røgvismikið at taka alt fram her, men ein grundleggjandi munur, sum stingur teg í eyguni dagin eftir, at tú hevur sett fótin á íslenska jørð, er almenna umsitning og nýtsla av pengum sum heild. Gert tú tær síðani ómak at lesa teir almennu roknskapirnar gerst munurin eyðsýndur.

Orðaskiftið í Altinginum og nýtsla av peningi eru treyta-leyst knýtt at gongdini í fiskivinnuni og útlitum fyri komandi árin. Figgjarkarmarnir verða lagaðir ár um ár alt eftir, hvussu gongdin er í fiskivinnuni og tað eru ikki bert fiskimenn og reiðarar, sum merkja niður- ella uppgongdina, nei, tað gera øll, alt samfelagið, eis-

ini tey fastløntu.

Arbeidsmannalønirnar eru 60 % av lønunum í Føroyum, men so kunnu hinvegin øll í fiskivinnuni og nógva aðrastaðir forvinna 6.000 dkr. skattafrítt um mánaðin ella sagt við øðrum orðum hava ein skattafrádrátt uppá dkr. 6.000 um mánaðin.

Hví ikki byrja við at innføra íslenska systemi við at seta lønirnar niður við 30-40% og geva ein mánaðarligan skatta-

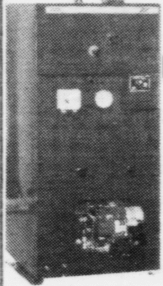
frádrátt uppá dkr. 6.000?????

Lat okkum so síggja, hvør róp-ar harðast. Tað verða neyvan tey sum arbeida á flakavirkjunum, tí tey hava meira eftir í lummanum enn tey høvdu frammanundan. Tað verða heldur ikki okkara fiskimenn ella reiðarar. Hvør er so eftir? Ja, tað kanst tú ímynda tær sjálvur.

Jørmund Vágadal

J/A/S/P/I KETLAR

Teir væl-
umtókta ketlarnir
eru á goymslu

Bæði dupultir
og einkultir

Skulu tygum hava nýggjan ketil, so tosið við okkum og fáid eitt gott tilboð. Vit hava serkent fólk, ið geva eina skjóta og góða tænastu.

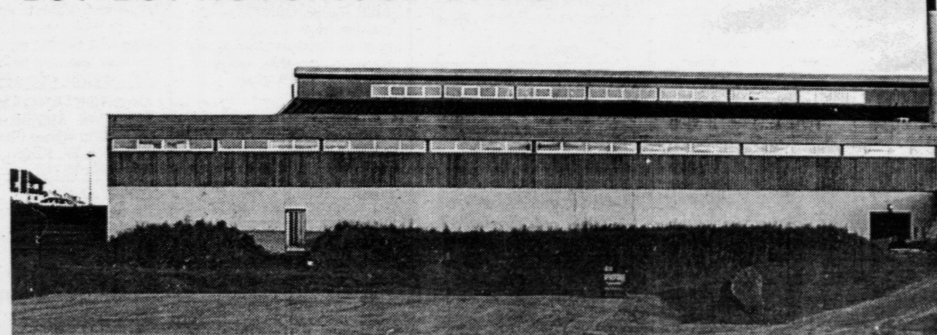
- Alt tilfar til hitaverk og sanitet fæst hjá okkum.

MARIA POULSEN & Co

Smyrilsvegur 8 - Tlf. 12000

Sølustevna

í ítróttarhøllini í Runavík í døgnum
13.-15. november 1998

Hesar fyrirøkur verða
við á sølustevnuni:

**Jallur
Jungmann
Bókabúðin
Leikabúðin
Curri
Shop-Inn
Hjá Sannu
Feðgar
Deild C
El-tænastan
Bilasølan v/Øssur
Johannesen
Opus
H.M.-ferðir
Tryggingarfelagið Føroyar
A.W.J
P/F Hógv
Bilasølan Ford**

Eisini fer hetta fram á sølustevnuni:

Regin Vágadal Føroya sterkasti maður

Lena Andersen og Niclas Johannesen syngja og spæla

Áki L. Hansen og Jóhannes Andreassen spæla cornet og klaver

Lokala dupultkvartettin syngur

Mótaframsýning • Matsøla • N.S.Í.-tívoli • N.S.Í.-stuðlar • Tjaldur

Vælkomin á sølustevnuna

